

บทที่ ๑

1

บทนำ

ความเป็นมาของบิดา

หนังสือพิมพ์รายวัน (Daily newspaper) เป็นสื่อมวลชน (Mass media) ประเภทสิ่งพิมพ์ (Printed media) ซึ่งเป็นสื่อกลางสำคัญที่สามารถเสนอข่าวสารทันต่อเหตุการณ์ สารคดี ความรู้ ความคิดเห็น และความบันเทิงได้โดยละเอียด อีกทั้งยังเป็นสื่อที่มีราคาถูกที่สุด ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ ตามโอกาส นอกจากนี้ยังสามารถนำติดตัวไปไหนมาไหนก็ได้ และใช้เป็นหลักฐานในการศึกษาค้นคว้า อ้างอิงทางเอกสารได้อีกด้วย

ในประเทศไทย หนังสือพิมพ์รายวันช่วยส่งเสริมให้เกิดความสมดุล เพราะเป็นสื่อมวลชนประเภทเดียวที่มีอิสระมาก ส่วนใหญ่เอกชนเป็นเจ้าของดำเนินงาน จึงสามารถเป็นปากเสียงแทนประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ทั้งสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนให้รัฐบาลได้ทราบ เป็นสื่อกลางเชื่อมโยงความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ช่วยขจัดช่องว่าง และป้องกันความขัดแย้งต่าง ๆ ในกลุ่มชนเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ตลอดจนเสนอแนะและเร่งรัดความรู้สึกร่วมเพื่อพัฒนาบุคคลให้ก้าวไปสู่ความเจริญ นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์รายวันยังเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนได้อีกด้วย^๑ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า หนังสือพิมพ์รายวันมีอิทธิพลต่อผู้รับสารทางด้านความคิด ทัศนคติ และการดำรงชีวิต

---

^๑ รัญจวน อินทรกำแหง, การเลือกหนังสือพิมพ์และวารสารสิ่งพิมพ์รัฐบาลและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ, พิมพ์ครั้งที่ ๒. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๔), หน้า ๒๕.

ผู้รับสารจากสื่อประเภทสิ่งพิมพ์จำเป็นต้องเป็นผู้ที่อ่านออกเขียนได้ นิสิตนักศึกษา เป็นชนกลุ่มหนึ่งที่มีคุณสมบัตินี้ และเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อสังคม การศึกษา การเมือง และเศรษฐกิจ ของประเทศชาติ ทั้งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคตอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ^{ซึ่งจะเป็นผู้อบรมสั่งสอนเยาวชนของชาติต่อไปในภายภาคหน้า} และจำเป็นจะต้องติดตามข่าวสารความรู้ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในงานอาชีพของตน จึงควรเป็นผู้มีวิจารณญาณในการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ และสามารถวิเคราะห์ จำแนกการถ่ายทอดความคิดจากหนังสือพิมพ์รายวันได้ดียิ่งด้วย

การศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนักศึกษาริทยาลัยครูจันทระเกษม

เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ทราบความคิดเห็น ความต้องการ และความสนใจ ของ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีต่อเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ต่อสภาพแวดล้อม ต่อเหตุการณ์ที่สะท้อนออกมาจากสื่อมวลชนประเภทนี้ว่ามีมากน้อยเพียงใด ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ห้องสมุดวิทยาลัยครูจันทระเกษม ห้องสมุดวิทยาลัยครูอื่น ๆ ผู้ผลิตหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จะได้ทราบความสนใจของผู้อ่านกลุ่มที่เป็นนิสิตนักศึกษา หากการวิจัยครั้งนี้ และครั้งอื่น ๆ ได้พบว่า พฤติกรรม ความสนใจของนิสิตศึกษานั้น สนใจอ่านหนังสือพิมพ์กันมาก และสนใจเนื้อหาประเภทใดบ้าง ก็อาจเป็นแนวทางในการออกหนังสือพิมพ์ฉบับพิเศษ ปรับปรุงบริการทางวิชาการ และเสนอข่าวสาร ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ของนักศึกษาริทยาลัยครูจันทระเกษม โดยจำแนกเป็น นักศึกษาชายหญิง ที่เลือกเรียนวิชาเอกต่าง ๆ ในระดับ ป.กศ.สูง และระดับปริญญาตรี โดยทำการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

- ๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักศึกษา
- ๒. เพื่อศึกษาหนังสือพิมพ์รายวันที่นักศึกษาสนใจและนิยมอ่าน
- ๓. เพื่อศึกษาความสนใจของนักศึกษาในการอ่านเนื้อหาต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ราย
- ๔. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวัน

๕. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบริการหนังสือพิมพ์รายวันของ
ห้องสมุดวิทยาลัยครูจันทระเกษม

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวชิทยาลัยครูจันทระเกษม
ในระดับ ป.กศ.สูง วิชาเอก รวม ๑๑ วิชา คือ เกษตรศาสตร์ คณิตศาสตร์ คหกรรม
ศาสตร์ ดนตรีศึกษา บรรณารักษศาสตร์ พลศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
วิทยาศาสตร์ทั่วไป สังคมศึกษา และอุตสาหกรรมศิลป์ นักศึกษาครูในระดับปริญญาตรี
วิชาเอก รวม ๘ วิชา ได้แก่ เกษตรศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ พลศึกษา
ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ทั่วไป และสังคมศึกษา ของปีการศึกษา ๒๕๒๒

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานการวิจัย ได้แบ่งออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

๑. กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ นักศึกษาวชิทยาลัยครูจันทระเกษมในระดับ
ป.กศ.สูง ปริญญาตรี รวมวิชาเอกทั้งหมด ๑๒ วิชา คือ เกษตรศาสตร์ คณิตศาสตร์
คหกรรมศาสตร์ ดนตรีศึกษา บรรณารักษศาสตร์ ประวัติศาสตร์ พลศึกษา ภาษาไทย
ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ทั่วไป สังคมศึกษา และอุตสาหกรรมศิลป์ ใช้วิธีการสุ่ม
ตัวอย่างแบบแบ่งเป็นพวกหรือแบ่งชั้น (Stratified sampling) โดยจำแนกตามระดับ
ชั้นการศึกษา ป.กศ.สูง ปีที่ ๑ ป.กศ.สูง ปีที่ ๒ ปริญญาปีที่ ๓ ปริญญาปีที่ ๔ แล้ว
จำแนกตามสาขาวิชาเอก ในแต่ละชั้นของแต่ละวิชาเอก สุ่มตัวอย่างประชากรคือเกณฑ์
ร้อยละ ๒๐ โดยวิธีจับฉลาก ประกอบด้วยนักศึกษาทั้งสิ้น ๓๕๖ คน แบ่งตามเพศ เป็น
เพศชาย ๑๔๙ คน เพศหญิง ๒๐๗ คน

๒. ก่อนออกแบบสอบถาม ได้ศึกษาค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์รายวันจาก
เอกสาร หนังสือ งานวิจัย หนังสือพิมพ์ วารสาร สิ่งพิมพ์รัฐบาล สัมภาษณ์ และวิทยานิพนธ์
ที่ได้มีผู้ค้นคว้าวิจัยได้

๓. การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ดำเนินการสร้างดังนี้

๓.๑ อาศัยความคิดที่ได้จากความสนใจเกี่ยวกับพฤติกรรมและความสนใจในการอ่านของนักศึกษาวิทยาลัยครูที่ผู้วิจัยสอนอยู่จากการสำรวจหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย และจากความคิดที่ได้จากการอ่านหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จากนั้นก็ได้กำหนด วัตถุประสงค์ และตัวแปรขึ้น

๓.๒ จากวัตถุประสงค์ และตัวแปรที่กำหนดขึ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามขึ้นให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และตัวแปรนั้น แล้วรวบรวมคำถามจัดลำดับขั้นตอนเพื่อใช้เป็นแบบสอบถาม

๓.๓ แบบสอบถามที่ใช้ถามนักศึกษาวิทยาลัยครูจันทระเกษม เป็นแบบสอบถามสั้น ๆ ประกอบด้วยคำถามเป็นตอน ๆ เรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามที่ใช้มี ๒ ประเภท คือ ประเภทกำหนดคำตอบให้เลือก แล้วมีส่วนที่ให้ตอบอย่างเสรี ซึ่งในบางข้อผู้ตอบมีโอกาสเลือกได้มากกว่า ๑ คำตอบ และประเภทมาตราประเมินค่า

แบบสอบถามที่สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เติมข้อความสั้น ๆ เกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ อายุ วิชาเอก ฐานะชั้นปี

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามชนิดกำหนดคำตอบให้เลือก และมีส่วนที่ให้ตอบอย่างเสรี คำถามเกี่ยวกับลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามชนิดกำหนดคำตอบให้เลือกและแบบมาตราประเมินค่าคำถามเกี่ยวกับความสนใจในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยฉบับต่าง ๆ และเนื้อหาในหนังสือพิมพ์นั้น ๆ

ตอนที่ ๔ เป็นคำถามชนิดกำหนดคำตอบให้เลือก และมีส่วนที่ให้ตอบอย่างเสรี คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย และต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์รายวันของหอสมุดวิทยาลัยครูจันทระเกษม

๔. การทดสอบแบบสอบถาม

๔.๑ นำแบบสอบถามไปให้นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง และปริญญาตรี ซึ่งมาใช้หอสมุดวิทยาลัยครูจันทระเกษม คอบ จำนวน ๒๐ ชุด

๔.๒ แบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว นำมาวิเคราะห์ และตรวจแก้ไข แล้วนำไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยตรวจอีกครึ่งหนึ่ง เมื่อแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่างประชากรที่เลือกไว้สำหรับการวิจัย โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling)

๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่งแบบสอบถามให้นักศึกษาตอบด้วยตนเอง โดยได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอน และหัวหน้าชั้น ช่วยรวบรวมแบบสอบถามนำมาส่งคืนให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ช่วยเก็บรวบรวมให้

๖. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางสถิติ

ดังนี้

ข้อมูลจากแบบสอบถามนักศึกษาวិทยาลัยครูจันทระเกษม ทุกวิชาเอก ทุกระดับ จำแนกตามวิชาเอก เพศ ระดับชั้น แล้วนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

$$P = \text{อัตราส่วนร้อยละ}$$

$$f = \text{จำนวนคนที่ตอบปัญหาข้อนั้น ๆ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดในแต่ละวิชาเอก แต่ละเพศ แต่ละระดับชั้น และรวมทุกวิชาเอก}$$

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินค่าความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคำตอบแต่ละข้อ

f = ความถี่

X = คะแนน (น้ำหนักประจำข้อ)

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด แต่ละเพศของแต่ละวิชาเอก และรวมทุกวิชาเอก

และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left[\frac{\sum fX}{N}\right]^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = ความถี่

X = คะแนน (น้ำหนักของคำตอบ)

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด แต่ละเพศ และแต่ละสาขาวิชา

✓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย

✓ ๑. การสำรวจครั้งนี้ช่วยให้ทราบความเห็นและความสนใจของนักศึกษารหัสศร

✓ จันทร์เกษม ที่มีต่อเนื้อหาต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

✓ ๒. ผลการวิจัยจะทำให้ทราบว่า ความสนใจของนักศึกษาที่เพศต่างกัน-วิชาเอก-
/ตรงกันสนใจในเนื้อหาต่างกันหรือไม่ และความสนใจในเนื้อหาตรงกับวิชาเอกหรือไม่

✓ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ ๔., พระนคร:

สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๗), หน้า ๕๒.

สิ่งที่ฝากถาม-คว

๓. การวิจัยเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักศึกษา ได้มีผู้วิจัยไว้หลายครั้งในช่วงเวลาต่าง ๆ กัน การวิจัยครั้งนี้จะชี้ให้เห็นได้ว่า มีผลสอดคล้องหรือแตกต่างกับการวิจัยครั้งก่อน ๆ อย่างไร

๔. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อบรรณารักษ์ ในการพิจารณาจัดหาหนังสือพิมพ์รายวัน ทำกฤตภาค (Clippings) ตีพิมพ์หนังสือพิมพ์ และหนังสือประกอบอื่น ๆ ได้ตรงกับความต้องการและสอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษาชาย นักศึกษาหญิง ผู้เฝ้ากรวิชาเอกแต่ละวิชาในระดับ ป.กศ.สูง ปริญญาตรี ได้ดียิ่งขึ้น

๕. หากจะมีการออกหนังสือพิมพ์เฉพาะกลุ่ม ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้ผู้ผลิตหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ต้องการจะออกหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยสำหรับผู้อ่านในวัยการศึกษา ให้สามารถกำหนดเนื้อหาได้ตรงตามความต้องการของผู้อ่าน

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

การอ่าน ในที่นี้มีความหมายกว้าง หมายถึง พฤติกรรม และความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนักศึกษาริทยาลัยศรีนครินทร์เกษม

ก. พฤติกรรมการอ่าน หมายถึง นิ้วย และธรรมเนียมในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนักศึกษา เช่น ความถี่ในการอ่าน สถานที่อ่าน วิธีการอ่าน และประเภทของเนื้อหาที่อ่าน เป็นต้น

ข. ความสนใจ หมายถึง ความชอบ ความใคร่ที่จะอ่าน ซึ่งจัดเป็นระดับต่าง ๆ ๔ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยศรีนครินทร์เกษมภาคปกติ นักศึกษาชายทั้งหมด นักศึกษาหญิงทั้งหมด และนักศึกษาทุกวิชาเอกที่ศึกษาในระดับ ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) หลักสูตร ๒ ปี ตามวิชาเอกต่าง ๆ รวม ๑๑ วิชา คือ เกษตรศาสตร์ คณิตศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ ดนตรีศึกษา บรรณารักษศาสตร์ พลศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ทั่วไป สังคมศึกษา และอุตสาหกรรมศิลป์ ระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๒ ปี ตามวิชาเอกต่าง ๆ รวม ๘ วิชา คือ เกษตรศาสตร์ คณิตศาสตร์

ประวัติศาสตร์ พลศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ทั่วไป และสังคมศึกษา
ของปีการศึกษา ๒๕๒๒

เนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง ข่าว บทความ บทวิจารณ์ ความคิดเห็น
บทบรรณาธิการ ภาพประกอบ ภาพถ่าย หรือการ์ตูน โฆษณา ประกาศทางราชการ
ขึ้นเตียง และเนื้อหาประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่ในคอลัมน์ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
ดังต่อไปนี้

เนื้อหาเกี่ยวกับอาชญากรรม ได้แก่ ข่าวอาชญากรรมทางเพศ ข่าวอาชญา
กรรมทั่วไป ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวโศกนาฏกรรม (ข่าวการฆ่าตัวตาย ไฟไหม้ และภัยจาก
ธรรมชาติ) บทความ บทวิจารณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับคดีอาชญากรรม และภาพข่าว
อาชญากรรม เป็นต้น

เนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ได้แก่ ข่าวเศรษฐกิจภายในประเทศและต่าง-
ประเทศ บทความ บทวิจารณ์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ข่าวสังคมธุรกิจ
ชีวิตและงานของนักธุรกิจ เป็นต้น

เนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง ได้แก่ ข่าวการเมืองในประเทศและต่างประเทศ
บทความ บทวิจารณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองในประเทศและต่างประเทศ ข่าว
ความเคลื่อนไหวของบุคคลในวงการเมือง ชีวิตและงานของนักการเมือง การ์ตูนหรือภาพ
ล้อการเมือง พทวิหรือคำกลอนเกี่ยวกับการเมือง เป็นต้น

เนื้อหาเกี่ยวกับราชการ ได้แก่ ข่าวในพระราชสำนัก ข่าวการปฏิบัติงาน
ของส่วนราชการต่าง ๆ บทความ บทวิจารณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
ส่วนราชการต่าง ๆ ข่าวความเคลื่อนไหวของบุคคลในวงราชการ ชีวิตและงานของบุคคล
ในวงราชการ เป็นต้น

เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ข่าวในวงการศึกษา บทความ บทวิจารณ์
และความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา ข่าวสังคมบุคคลในวงการศึกษา ชีวิตและงานของบุคคล
ในวงการศึกษา เป็นต้น

เนื้อหาเกี่ยวกับผู้หญิงและเด็ก ได้แก่ ข่าวบทบาทสตรีที่เด่นในสังคม
 คอลัมน์เกี่ยวกับการเสริมความงามและบุคลิก คอลัมน์เกี่ยวกับกิจกรรมและโภชนาการ
 คอลัมน์แฟชั่นแบบผม เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย ชีวิตและงานของสตรีที่เด่น และคอลัมน์
 สำหรับเด็ก เป็นต้น

เนื้อหาประเภทกีฬา ได้แก่ ข่าวกีฬาในประเทศและต่างประเทศ บทความ
 บทวิจารณ์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับกีฬา ข่าวความเคลื่อนไหวของบุคลากรในวงการกีฬา
 ชีวิตและงานของนักกีฬา เป็นต้น

เนื้อหาประเภทบันเทิง ได้แก่ ข่าวในวงการบันเทิงและมหรสพ บทความ
 บทวิจารณ์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการบันเทิงและมหรสพ ปกป้อง สารคดีท่องเที่ยว
 นวนิยาย เรื่องสั้น การ์ตูนเรื่อง ข่าวความเคลื่อนไหวของดารานักแสดง รายการ
 โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ดนตรี เป็นต้น

เนื้อหาประเภทบริการและโฆษณา ได้แก่ รายงานอากาศ คำร้องทุกข์
 ของประชาชนผ่านหนังสือพิมพ์ โฆษณา แจ้งความ ประกาศ คอลัมน์ตอบปัญหาสุขภาพ
 คอลัมน์ตอบปัญหาหัวใจ คอลัมน์ตอบปัญหาทางเพศ คอลัมน์ตอบปัญหาทั่วไป คอลัมน์เกี่ยว
 กับการทำนายโชคชะตาและการพยากรณ์ เป็นต้น

หนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ตีพิมพ์ในกรุงเทพ-
 มหานคร ออกจำหน่ายสม่ำเสมอ เป็นประจำทุกวัน หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ๑๓ ฉบับ
 คือ หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์ ดาวสยาม เดลิโทม์ เดลินิวส์ ตะวันสยาม ไทยรัฐ
 บ้านเมือง ประชาชาติธุรกิจ พิมพ์ไทย มติชน สยามมิตร สยามรัฐ และเสียงปวงชน
 ซึ่งมีบริการในท้องสมุดวิทยาลัยครูจันทระเกษม

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในด้านหนังสือพิมพ์รายวัน ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์รายวัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เนื้อหาที่ค้นคว้าวิจัยสามารถจำแนกออกได้ดังนี้

๑. ศึกษาความสนใจในการอ่าน
๒. บทบาทของหนังสือพิมพ์รายวัน

งานวิจัยของต่างประเทศ

๑. ความสนใจในการอ่าน

แชรรม (Schramm) ได้วิจัยที่รัฐ Illinois โดยวิธีเลือกสุ่มตัวอย่าง ประชากร ผลสรุปของการวิจัยตอนหนึ่ง ปรากฏว่า อัตราการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักเรียน ตั้งแต่ชั้นมัธยมถึงชั้นอุดมศึกษาจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามระดับการศึกษา นักเรียนชายชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน โดยเฉพาะสูงกว่านักเรียนหญิงทุกระดับ อีลิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มักจะอ่านข่าวที่เป็นประโยชน์ และข่าวที่ต้องการใช้ความคิดวิจารณ์ต่าง ๆ สูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมต้น และมัธยมปลาย นักเรียนชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลาย มักสนใจอ่านข่าวเบา ๆ^๑

เวท (Wet) ได้สำรวจการอ่านสิ่งพิมพ์ในยามว่างของนักศึกษา บัณฑิตในมหาวิทยาลัย ซัทริกาใต้ ซึ่งมีอยู่ประมาณร้อยละ ๖.๘ ของนักศึกษาทั้งหมด ในจำนวนนี้กว่าร้อยละ ๔๐ เป็นผู้ชาย ผลปรากฏว่า สิ่งพิมพ์ที่ชอบอ่านมาก คือ หนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะฉบับภาษาอังกฤษไม่สนใจนวนิยาย ยกเว้น นวนิยายอังกฤษสมัยคลาสสิก และปรากฏว่า มีนักศึกษาเพียงร้อยละ ๑๕.๔ เท่านั้น ที่เห็นว่า ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งสำคัญที่สุดในการอ่านหนังสือยามว่าง^๒

---

^๑Wilbur Schramm, et al, Mass Communication (Urbana: University of Illinois Press, 1960), pp. 439-480.

^๒R. De Wet, "Leisure Reading of the Bantu Students at the University of South Africa," South African Libraries 37 (April 1970): pp. 280-285.

เปอร์รี่ (Perry) ได้ศึกษาพฤติกรรมในการอ่าน การฟัง และการดูงานของนักเรียน ชั้น ๕-๑๒ ในโรงเรียนมลรัฐไอโอวา เพื่อรวบรวมความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางสื่อสารมวลชน ของนักเรียน การดำเนินการวิจัย ใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์นักเรียน ๕๑๒ คน แล้วนำข้อมูลเหล่านั้น มาเปรียบเทียบกัน ผลสรุปของการวิจัยตอนหนึ่งปรากฏว่า สามในสี่ของนักเรียน อ่านหนังสือพิมพ์ รายวัน หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ และหนังสือพิมพ์วันอาทิตย์เป็นประจำ นักเรียนชอบภาพการ์ตูน ข่าวกีฬา และข่าวพาดหัว นักเรียนส่วนมากชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายคาบ และจะอ่านเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับชั้นเรียนที่สูงขึ้น สนใจอ่านหนังสือพิมพ์รายคาบที่ลงเรื่องเบา ๆ ขำขัน นักเรียนเชื่อว่าในหนังสือพิมพ์น้อยกว่าข่าววิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ข่าว^๑

วิทตี้ (Witty) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสนใจการอ่านของเด็ก พบว่า หนังสือพิมพ์ดึงดูดใจเด็กที่ยังเล็กอยู่ และเมื่อเด็กเหล่านั้นเติบโตขึ้น ก็ยังคงสนใจหนังสือพิมพ์ส่วนที่เป็นนิยาย ทำความพอใจให้แก่เด็กมากกว่าอย่างอื่นในหนังสือพิมพ์ นักวิจัยทางสถิติได้จัดระดับความสนใจต่อส่วนต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ของเด็กหญิงและเด็กชายไว้ดังนี้

เด็กชายสนใจภาพนิยายมากที่สุด (ร้อยละ ๘๐.๑๐) และรองลงมาตามลำดับ คือ กีฬา (ร้อยละ ๒๒.๕๐) ข่าวต่าง ๆ (ร้อยละ ๖.๘๐) ข่าวอาชญากรรม (ร้อยละ ๓.๖๐) เรื่องราวต่าง ๆ (ร้อยละ ๒.๖๐) และบทบาททางการเมืองอยู่ในอันดับสุดท้าย (ร้อยละ ๐.๐๓)

---

^๑Murvin Henry Perry, "Listening and Viewing Behavior of Children in Grade Five Through Twelve in the Jiption, Iowa," Dissertation Abstracts 20 (December 1959): 2271-2275.

เด็กหญิงสนใจนิยายภาพมากที่สุด (ร้อยละ ๘๔.๒๐) รองลงมาตามลำดับคือ
 ข่าวทั่วไป (ร้อยละ ๗๐.๖๐) ปริศนาอักษรไขว้ (ร้อยละ ๕.๕๐) เรื่องราวต่าง ๆ
 (ร้อยละ ๔.๒๐) และข่าวอาชญากรรม (ร้อยละ ๒.๔๐)^๑

กาแล็น (Galen) ได้วิจัยเรื่องความแตกต่างกันระหว่างผู้อ่านเป็นสมาชิก
 หนังสือพิมพ์รายวันกับผู้ที่ไม่ได้รับเป็นสมาชิกหนังสือพิมพ์รายวัน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์
 ประชากรที่เลือกมาซึ่งอยู่ในวัยผู้ใหญ่ จำนวน ๓๒๔ คน ซึ่งเป็นสมาชิกรับหนังสือพิมพ์
 ๒๒๕ คน และไม่ได้เป็นสมาชิก ๙๙ คน ซึ่งอาศัยอยู่ในริชแลนด์ เคานตี (Richland
 County) รัฐโอไฮโอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทราบการตัดสินใจ และความเป็นไปได้
 ว่าจะอะไรคือความแตกต่าง ซึ่งมีอยู่ระหว่างผู้เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกของหนังสือพิมพ์
 the Mansfield News Journal อันเป็นหนังสือที่มีจำนวนจำหน่ายมากที่สุดใน
 Richland County ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

มีข้อชี้บ่งอยู่ ๓ ลักษณะ ที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างผู้ที่รับเป็นสมาชิก
 หนังสือพิมพ์รายวัน และผู้ที่ไม่ได้รับเป็นสมาชิกหนังสือพิมพ์รายวัน

๑. ลักษณะเกี่ยวกับหัวหน้าครอบครัว จากการสำรวจว่า หัวหน้าครอบครัว
 ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง ๓๕-๖๔ ปี สนใจและชอบที่จะบอกรับเป็นสมาชิกของหนังสือพิมพ์รายวัน
 มากกว่าหัวหน้าครอบครัวที่มีอายุต่ำกว่า ๓๕ ปี หรืออายุมากกว่า ๖๔ ปี ขึ้นไป นอกจากนี้
 ปรากฏว่า หัวหน้าครอบครัวที่มีสถานะทางอาชีพอยู่ในเกณฑ์สูง สนใจ และชอบที่จะรับเป็น
 สมาชิกหนังสือพิมพ์รายวันมากกว่าหัวหน้าครอบครัวอื่น ๆ ที่สถานะอาชีพไม่ดีนัก และหัวหน้า
 ครอบครัวที่มีการศึกษาสูงชั้น อนุปริญญา หรือมากกว่านั้นก็สนใจบอกรับเป็นสมาชิกหนังสือ
 พิมพ์รายวันมากกว่าหัวหน้าครอบครัวที่มีการศึกษาต่ำกว่า

๒. ลักษณะทางด้านกิจกรรมของผู้อ่าน การสำรวจปรากฏว่า ผู้ที่ได้เข้าไป
 มีส่วนในกิจกรรมสาธารณะอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น ขององค์การหรือสมาคมต่าง ๆ หรือ

---

^๑Paul Andrew Witty, Reading in Modern Education (Boston:
 Heath and Co., 1962), p. 319.

โบสถ์อย่างน้อยที่สุด ๑ ครั้งใน ๒ สัปดาห์ สนใจและชอบที่จะบอกรับเป็นสมาชิกมากกว่าคนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดเลย

๓. ลักษณะในด้านของครอบครัว การสำรวจปรากฏว่า ครอบครัวซึ่งมีรายได้ทั้งหมด (รวมทั้งเงินเดือนและรายได้ของสมาชิกทั้งหมดในครอบครัวบวกกับเงินรายได้ในการลงทุน) เดือนละประมาณ ๕,๐๐๐ ดอลลาร์ หรือมากกว่านั้น มีความสนใจและชอบที่จะบอกรับเป็นสมาชิกมากกว่าครอบครัวที่มีรายได้น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ดอลลาร์ต่อเดือน นอกจากนี้จากการวิจัยปรากฏว่า ครอบครัวที่ได้อาศัยอยู่ใน ริชแลนด์ เคาน์ตี (Richland County) ไม่น้อยกว่า ๓ ปี จะบอกรับเป็นสมาชิกมากกว่าครอบครัวที่มาอยู่ใหม่และครอบครัวที่มีบ้านเป็นของตนเองสนใจและชอบที่จะบอกรับเป็นสมาชิกหนังสือพิมพ์มากกว่าครอบครัวที่เช่าบ้านอาศัยอยู่

กิลเลโม (Guillemo) ได้วิจัยเพื่อสำรวจผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ตาลิบา (Taliba) ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาตากาล็อก ฉบับที่เก่าแก่มาจกฉบับหนึ่งของ ฟิลิปปินส์ ซึ่งออกจำหน่ายมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ปัจจุบันมีจำนวนจำหน่ายสูงสุดถึงวันละ ๒๐๐,๐๐๐ ฉบับ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีส่งแบบสอบถามเป็นภาษาตากาล็อกให้แก่สมาชิกหนังสือพิมพ์ตาลิบา ซึ่งได้ลุ่มมาจากผู้ที่อยู่ในตำบลต่าง ๆ จำนวน ๔๕๐ คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ได้รับคำตอบกลับคืนมาร้อยละ ๘๔.๗

ผลของการวิจัยพบว่า ๒ ใน ๓ ของผู้อ่าน ตาลิบา (Taliba) เป็นผู้แต่งงานแล้ว อายุระหว่าง ๒๕-๔๔ ปี มีการศึกษาชั้นสูงระดับโรงเรียนหรือวิทยาลัย อาศัยในที่อยู่ปัจจุบันมาแล้ว ๕-๒๐ ปี บ้านที่อาศัยเป็นบ้านเช่ามีสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ใหญ่มากกว่า ๓ คน และเด็กมากกว่า ๓ คน พวกที่มีรายได้ต่ำถึงรายได้ปานกลางอยู่ในระดับชั้นจากผู้ใช้แรงงานจนถึงช่างเทคนิค และทำกิจการเล็ก ๆ เป็นของตนเอง หรือเป็นเสมียน เป็นข้าราชการ

---

^๑Rarich R. Galen, "Differences Between Daily Newspaper Subscribers and Nonsubscribers," Journalism Quarterly 50 (Summer 1973): 265-269.

เนื้อหาที่ผู้อ่านสนใจมากที่สุดคือ คอสมิคความคิดเห็น บทบรรณาธิการ ข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมของนักเรียนและนักศึกษา การประชุมสภา ส่วนเนื้อหาซึ่งผู้อ่านไม่ค่อยสนใจ ก็คือเรื่องเพศกับเรื่องอาชญากรรม

ผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ตาไลบา (Taliba) ส่วนมากชอบที่จะให้ (ทาลิบา) เป็นสื่อกลางที่สำคัญที่จะอ่านวาระประโยชน์ให้ข่าวสารความรู้กับชุมชน ในจำนวนผู้อ่านตาไลบา (Taliba) นี้ส่วนใหญ่ซื้ออ่านเอง และยังปรากฏว่า ส่วนมากผู้อ่านเหล่านี้จะมีเครื่องรับวิทยุ และโทรทัศน์เป็นของตนเองด้วย และบางทีก็ยังคงบอกรับเป็นสมาชิกหนังสือพิมพ์และนิตยสารฉบับอื่น ๆ อีกด้วย นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นเจ้าของสื่อกับการศึกษาที่ได้รับด้วย และผู้มีการศึกษาสูงส่วนมากจะบอกรับเป็นสมาชิกสิ่งพิมพ์^๑

คิบาท (Kibat) ได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง แบบ Kish's Sampling เพื่อสำรวจนิสัย และความสนใจในการอ่านของชาวชนบทมาเลย์เซีย ๒๔ แห่ง ในรัฐเซลังงอร์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ชาวมาเลย์เซียในชนบทนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ ๗๕.๑๐ วารสารร้อยละ ๑๔.๔๐ หนังสือร้อยละ ๗.๒๐ อาชีพและรายได้มีความเกี่ยวข้องกับนิสัย ความเชื่อ แต่ไม่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือพิมพ์ และนิตยสาร ส่วนอายุก็มีส่วนสัมพันธ์กับนิสัยการอ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ และวารสาร แหล่งที่มาของวัสดุเพื่อการอ่านเป็นตัวกำหนดรูปแบบของการเลือกวัสดุเพื่อการอ่าน จำนวนหนังสือ ขึ้นอยู่กับบริการจัดหาของห้องสมุด ได้มีข้อเสนอแนะให้จัดตั้งสมาคมการอ่านข่าวของชาวมาเลย์เซีย เพื่อส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่านในหมู่ชาวมาเลย์เซีย และศึกษาสิ่งพิมพ์สำหรับนักอ่านชาวชนบทอย่างละเอียด

---

^๑Artemio Rames Guillemo, "A Readership of TALIBA, A Philippine Newspaper," Dissertation Abstracts 34 (September 1973): 1306-1307.

รวมทั้งเรียนรู้แนววิถีทางการผลิตหนังสือปัจจุบันในท้องถิ่น^๑

มอร์แกน (Morgan) ได้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ (patterns) การอ่านหนังสือพิมพ์ของกลุ่มประชากรต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ประชากรที่สุ่มมาจำนวน ๒,๓๒๖ คน ซึ่งเป็นผู้เคยอ่านหนังสือพิมพ์รายวันในชุมชนของตนเองมาแล้ว ก่อนได้รับการสัมภาษณ์ ๑ สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของกลุ่มประชากรที่มีความแตกต่างกันในเรื่องแบบแผนของการอ่านอย่างเด่นชัด เช่น ชายกับหญิง คนที่มีอายุมากที่สุดกับคนที่มีอายุน้อยที่สุด และคนที่มีการศึกษาสูงที่สุดกับคนที่มีการศึกษาต่ำที่สุด คนที่แต่งงานแล้วกับคนที่เป็นโสด และคนที่ทำงานเต็มเวลากับคนที่ทำงานบางเวลาในหนึ่งวัน และคนที่ประกอบอาชีพกับคนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ

003822

การศึกษาเรื่องนี้ได้ข้อสรุปอีกว่าการเลือกอ่านบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ นั้นขึ้นอยู่กับบทบาทและสถานะของผู้อ่าน เช่น พื้นฐานทางครอบครัว เพศของผู้่าน การศึกษา สถานะการแต่งงาน สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการทำงาน ซึ่งล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการพิจารณาเลือกอ่านบทบรรณาธิการของแต่ละบุคคล^๒

แคมป์ (Camp) ได้สำรวจเกี่ยวกับการใช้หนังสือพิมพ์รายวันเป็นประจำในการสอนของนักเรียนเกรด ๔, ๕ และ ๖ ของโรงเรียนประจำตำบลในมลรัฐเพนซิลวาเนีย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นเกรด ๔ จำนวน ๓๔ คน ครูประจำชั้นเกรด ๕ จำนวน

^๑Katni Kamsonó Kibat, "Reading Habits and Interests of the Rural Malays: A Methodological Study of Printed Media Exposure in the Rural Areas of Selangor (Malaysia)," Dissertation Abstracts 39 (February 1979): 4568-A.

^๒Ernest Cecil Morgan, "Patterns of Newspaper Readership: A National Survey of Readership by Demographic Groups," Dissertation Abstracts, 32 (April 1972): 5721-A.

๓๔ คน ครูประจำเกรด ๖ จำนวน ๗๒ คน และครูพิเศษที่สอนชั้นที่ ๓ จำนวน ๓ คน ผลของการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

๑. ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชั้นประถม และการใช้หนังสือพิมพ์เป็นประจำในห้องเรียนนั้นเป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน

๒. ครูยอมรับว่า หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญของการสื่อสารในสังคม และเป็นอุปกรณ์ที่สามารถใช้ในการสอนได้ทุกวิชา ซึ่งควรให้นักเรียนได้รู้จักวิเคราะห์การใช้อย่างรอบคอบ โดยการแนะนำของครู

๓. เด็กชั้นประถมมีความสนใจหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับสูง เด็กชอบใช้หนังสือพิมพ์เป็นอุปกรณ์การเรียนของตน และหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งช่วยเพิ่มทักษะต่าง ๆ ในห้องเรียนได้

๔. บทบาทของหนังสือพิมพ์ ตามที่ได้ค้นคว้างานวิจัยต่างประเทศ ซึ่งเกี่ยวกับด้านนี้โดยตรงยังไม่มี

งานวิจัยในประเทศ ได้มีผู้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๒๒ ดังนี้

๑. การศึกษาความสนใจในการอ่าน

ประทีป พงษ์ชากิจ ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และวารสารของนักเรียนวิทยาลัยครูเทพสตรี ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนวิทยาลัยครูเทพสตรีส่วนมากอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวันในเวลาตอนเย็น โดยใช้เวลาอ่านประมาณ ๑๕ นาที อ่านเฉพาะพาดหัวข่าว รายละเอียดบางเรื่องจะมีการติดตามอ่านข่าวเป็นบางครั้ง นักเรียนสนใจอ่านข่าวเกี่ยวกับการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อคิดจำเป็น และล้อเลียนสังคม รวมทั้งข่าวเกี่ยวกับการเมือง

Albert Camp, "A Survey of Current Practices in the Regular Use of the Daily Newspaper in Grade Four, Five and Six of School Districts in Pennsylvania," Dissertation Abstracts, 26 (September 1965):

ในประเทศ หนังสือพิมพ์รายวันที่มีผู้นิยมอ่านมากที่สุด คือ ไทยรัฐ รองลงมา เคล็ดนิวส์ และพิมพ์ไทย นักเรียนชายสนใจด้านเกษตร กีฬา กฎหมาย มากกว่านักเรียนหญิง ส่วนนักเรียนหญิงก็สนใจข่าวเกี่ยวกับพระราชสำนัก ศิลปะ วัฒนธรรม วรรณคดี และ คำทำนายโชคชะตาพยากรณ์

นอกจากนี้ นักเรียนได้เสนอความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์ควรจะมีเนื้อหาใน บางเรื่องเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านมากขึ้น คือ เรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรมต่าง ๆ คอรัลัมเกี่ยวกับเพศศึกษา การแนะแนวทางการศึกษา การวิจัยในสาขาต่าง ๆ และคอรัลัมเกี่ยวกับชีวประวัติของนักเขียนที่สำคัญของหนังสือพิมพ์^๑

✓ นรินทร์ บุญชู ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย และภาษาอังกฤษของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยวิธีส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตปริญญาตรี ทุกคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวม ๑๔ คณะ จำนวนประชากรทั้งสิ้น รวม ๑,๒๗๑ คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (๖๘.๘ %) อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน โดยอ่านที่บ้านพักหรือที่หอพัก (๘๗.๘ %) ในช่วงเวลาที่ไม่แน่นอนทั้งปี ขึ้นอยู่กับโอกาสและเวลาว่าง (๔๕.๙ %) นักศึกษา (๔๐.๒ %) อ่านหนังสือพิมพ์วันละ ๑ ฉบับ และใช้เวลาอ่านไม่เกิน ๓๐ นาที (๔๐.๔ %) เหตุผลในการอ่านเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ (๘๕.๙ %) โดยอ่านเรื่องที่สนใจก่อนแล้วค่อยอ่านเรื่องอื่น ๆ (๖๐.๓ %) หลังจากอ่านไม่เคยจดบันทึกย่อเลย (๔๓.๖ %) ทั้งมีความเชื่อเกินครึ่ง (๓๙.๔ %) และเชื่อเพียงครึ่งเดียว (๓๙.๑ %) ในสิ่งที่หนังสือพิมพ์เสนอหากไม่ได้อ่านหนังสือพิมพ์มีความรู้สึกราวกับว่าขาดอะไรไปอย่างหนึ่ง (๕๒.๙ %) หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นิสิตนิยมอ่านตามลำดับ (๖๒.๑, ๔๒.๙, ๔๑.๔ และ ๓๗.๑ %) คือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประชาชาติ

^๑ ประทีป พงษ์ชากิจ, "การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสารและวารสารของนักเรียนวิทยาลัยครูเทพสตรี ปีการศึกษา ๒๕๑๔" (ปริญญาโทพนธการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ๒๕๑๕)

เดลินิวส์ และหนังสือพิมพ์ประชาชาติไทย เหตุผลในการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ดังกล่าวเพราะ เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีบทความ บทวิจารณ์และความคิดเห็น (๔๘.๘ %) และเสนอข่าวรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ (๒๖.๔ %) ส่วนหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ นิธิตินิยมอ่าน หนังสือพิมพ์ Bangkok Post (๓๐.๖ %) และหนังสือพิมพ์ The Voice of the Nation (๒๐.๔ %) เหตุผลในการอ่านคือ เพื่อปรับปรุงด้านการใช้ภาษาอังกฤษ(๒๔.๒ %) นิธิติสนใจเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองมาก ทั้งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เนื้อหาประเภทอื่นที่ นิธิติสนใจรองลงมาตามลำดับคือ เนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การศึกษา ราชการ กีฬา อาชญากรรม ผู้หญิงและเด็ก สารบันเทิงและมหรสพ และเนื้อหาเกี่ยวกับบริการ นิธิติส่วนใหญ่ (๘๔.๔ %) เห็นว่าหนังสือพิมพ์มีประโยชน์ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวางและทันสมัย อีกทั้งเห็นว่าหนังสือพิมพ์ควรปรับปรุงด้านการเสนอข่าวให้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ถูกต้อง และเป็นความจริง (๘๐.๖ %) นอกจากนี้มีความเห็นว่า ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือพิมพ์รายวันบางชื่อที่มีอยู่แล้วให้มีหลายฉบับ (๓๔.๑ %)^๑

นพพร ปรีชญณะ ได้วิจัยเกี่ยวกับความสนใจของนิสิตมหาวิทยาลัยในพระนคร ต่อเรื่องต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวัน เพื่อต้องการทราบลักษณะการอ่านโดยทั่วไปของนิสิตนักศึกษา คอรั้มน์ที่สนใจเป็นพิเศษ และหนังสือพิมพ์ที่ได้รับความนิยมที่สุด โดยใช้ตัวอย่าง ประชากรทั้งสิ้น ๔๒๔ คน เป็นนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ๔ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า (นิสิตนักศึกษา ๗๐.๓๒ %) อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน เพราะถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น โดยซื้อหนังสือพิมพ์รายวันอ่านเอง(๔๗.๗๖ %) ใช้เวลาอ่านหนังสือพิมพ์ประมาณวันละ ๑๕ นาที (๕๐.๘๘ %) ในห้องสมุด (๕๑.๘๔ %) และอ่านอย่างละเอียด นิสิตนักศึกษา (๖๔.๘๐ %) มีความเชื่อเกินครึ่ง ชอบอ่านข่าวเกี่ยวกับการเมือง

---

^๑ นรินทร์ บุญชู, "การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย และภาษาอังกฤษของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐)

และการบริหารภายในประเทศ (๕๓.๒๔ %) และข่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจภายในประเทศ (๔๑.๒๔ %) นิสิตชายนิยมอ่านข่าวที่มีสาระมากกว่านิสิตหญิง และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีนิสิตนักศึกษานิยมอ่านมากที่สุด^๑

สมทรง แสงแก้ว ได้สำรวจความสนใจต่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนิสิตนักศึกษาที่เข้าใช้หอสมุดแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๕ จำนวน ๑๐๐ คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตนักศึกษาสนใจอ่านหนังสือพิมพ์สยามรัฐมากที่สุด นิสิตนักศึกษาชายนิยมอ่านเป็นประจำมากกว่านิสิตนักศึกษาหญิง และมีความสนใจอ่านข่าวต่างประเทศเท่า ๆ กับข่าวในประเทศ รองลงมาคือ หมวดวิชาการทั่วไป การศึกษา และกีฬา ตามลำดับ นิสิตนักศึกษาชายสนใจข่าวกีฬา มากกว่านิสิตนักศึกษาหญิง นิสิตนักศึกษาจำนวนมากมีความเห็นว่า การอ่านคอลัมน์ต่าง ๆ ประจำทำให้หันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองและมีความรู้ทางวิชาการเพิ่มขึ้น และเห็นว่าหนังสือพิมพ์เสนอข่าวรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ แต่ความน่าอ่านของเรื่อง ข่าวต่างประเทศ และข้อคิดเห็นจากบุคคลภายนอกยังมีน้อย^๒

สุริทอง ศรีสะอาด ได้สำรวจความต้องการและปัญหาการใช้หนังสือพิมพ์รายวันในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยปรากฏว่า จุดมุ่งหมายในการอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ หนังสือพิมพ์ที่ใช้มากที่สุด คือ ไทยรัฐ เกลียวีส Bangkok Post ส่วนหนังสือพิมพ์ที่นิสิตนิยมอ่านมากที่สุด คือ ไทยรัฐ มติชน สยามรัฐ นิสิตชายชอบอ่านสยามรัฐ แต่นิสิตหญิงนิยมอ่านไทยรัฐ เรื่องที่นิสิตชายสนใจอ่านคือ การศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ นิสิตหญิงอ่านเรื่องการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง ตามลำดับ ส่วนเรื่องที่นิยมอ่านน้อย

ในพร ปรปุ่นละ, "การศึกษาความสนใจของนิสิตมหาวิทยาลัยในพระนครต่อเรื่องต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวัน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๙)

^๑สมทรง แสงแก้ว, "การสำรวจความสนใจต่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนิสิตนักศึกษาที่เข้าใช้หอสมุดแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๕" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕)

ที่สุดคือ เรื่องเกี่ยวกับกีฬา^๑

✓ ประสิทธิ์ กาพย์กลอน ได้ศึกษาเรื่องนิสัยการอ่าน รสนิยมและความสนใจเรื่อง-
ราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และวารสาร ของนิสิตนักศึกษาวชิรวิทย
การศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา ๒๕๑๒ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตนักศึกษาวชิรวิทยา
การศึกษาระดับปริญญาตรี (๕๖.๘๖ %) อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และวารสาร เป็น
บางครั้งบางคราว กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี (๕๔.๕๔ %) อ่านหนังสือพิมพ์ที่บ้านหรือที่หอพัก
ใช้เวลาอ่านประมาณ ๓๐ นาที (๓๘.๖๔ %) นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี (๔๑.๕๑ % มีความเชื่อมั่นใน
หนังสือพิมพ์ในระดับปานกลาง หลังจากการอ่านก็ไม่เคยจดบันทึกย่อเลย (๕๔.๕๒ %) ส่วน
ใหญ่ (๖๗.๐๘ %) ชอบอ่านเรื่องทั่วไปมากเป็นพิเศษ หนังสือพิมพ์รายวันที่มีผู้นิยมอ่านมากที่สุด
คือ สยามรัฐ นิตยสารหรือวารสารที่มีผู้อ่านมากที่สุด คือ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ใน
การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคคลพบว่า นิสิตที่มีอายุแตกต่างกัน เรียนอยู่ในชั้น
ต่างกัน และบิดามีอาชีพต่างกัน สนใจเรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ใกล้เคียงกัน แต่นิสิต
หญิงกับชาย นิสิตที่สอบชุดเดียวกับนิสิตที่เรียนมาโดยตรง และนิสิตที่ศึกษาระดับปริญญาตรีกับนิสิต
ระดับปริญญาโท สนใจเรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์แตกต่างกันในบางเรื่อง^๒

วันดา รัตติธรรม ได้สำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษา
ไทยของนิสิตศึกษาศาสตร์แผนกคหกรรม ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ประชากรทั้งหมด ๔๕ คน เป็นนักศึกษา
ชั้นปีที่ ๑ - ๓ นักศึกษาชาย ๕๑ คน นักศึกษาหญิง ๔๔ คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นัก-
ศึกษาศาสตร์แผนกคหกรรมเพศชายมีความสนใจอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมากกว่าหญิง นัก-
ศึกษาชั้นปีที่ ๑ มีความสนใจมากที่สุด นักศึกษาส่วนมากมีอายุอยู่ในระหว่าง ๑๙- ๒๐ ปี ที่ให้
ความสนใจการอ่าน ส่วนมากมาจากครอบครัวสมบูรณ์ รายได้ของครอบครัวเดือนละ

^๑ สุริทอง ศรีสะอาด, "ความต้องการและปัญหาการใช้หนังสือพิมพ์รายวันใน
ห้องสมุดมหาวิทยาลัย," วารสารบรรณศาสตร์ ๒ (ตุลาคม ๒๕๒๒): ๖๗-๘๓.

^๒ ประสิทธิ์ กาพย์กลอน, "การศึกษาเรื่องนิสัยการอ่าน รสนิยม และความสนใจ
เรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และวารสาร ของนิสิตนักศึกษาวชิรวิทย
การศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา ๒๕๑๒" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วชิรวิทยการศึกษาระดับปริญญาตรี, ๒๕๑๔)

๒,๕๐๐ บาท ขึ้นไป มักประกอบอาชีพอิสระ บิดามารดาจบการศึกษาระดับประถม เป็นส่วนใหญ่ นักศึกษาส่วนมากพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับที่นักศึกษานิยมอ่านมากที่สุด เพราะมีคอลัมน์ที่ชอบมากกว่าฉบับอื่น ๆ และเสนอข่าวค่อนข้างตรงต่อความจริง นักศึกษาส่วนมากเห็นว่าหนังสือพิมพ์ไทยมีอิทธิพลและมีความจำเป็นต่อแนวความคิดทางด้านการเมือง การดำเนินชีวิต ของนักศึกษา และมีอิทธิพลในด้านดี ส่วนมากนักศึกษารับอ่านเกือบทุกวัน ประมาณวันละ ๑ ฉบับ เลือกอ่านเฉพาะสิ่งที่น่าสนใจ สนใจอ่านบทความมากที่สุด รองลงมาเป็นข่าว รูปภาพประกอบ การ์ตูนและภาพล้อ ปกติกะสนใจน้อยที่สุด นักศึกษาเห็นว่า การเสนอข่าว บทความ ปกติกะ และอื่น ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ทำให้ได้รับความรู้ในทางที่ดี แต่มีความเชื่อถือได้เพียง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เท่านั้น^๑

ระมัย อุปรมัย ได้ศึกษาความสนใจของอาจารย์มหาวิทยาลัยต่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษและภาษาไทยในกรุงเทพฯ โดยใช้ตัวอย่างประชากร ๒๓๕ คน เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ๕ แห่งด้วยกัน สรุปผลวิจัยได้ว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยชอบอ่านหนังสือพิมพ์สยามรัฐ เดลินิวส์ ไทยรัฐ และพิมพ์ไทย ส่วนหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษที่ชอบอ่านมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ Bangkok Post ในด้านการอ่านพบว่า อาจารย์ใช้เวลาการอ่านที่บ้านประมาณวันละ ๑๑-๒๐ นาที และอ่านหนังสือพิมพ์อย่างน้อยวันละ ๒ ฉบับ อาจารย์ชายอ่านเฉพาะข่าวหรือบทความที่สนใจ ส่วนอาจารย์หญิงจะอ่านพาดหัวข่าวและข่าวที่ติดตามมาบ้าง นอกจากนี้ยังพบว่า อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอ่านหนังสือพิมพ์รายวันประมาณวันละ ๓ ฉบับ ในขณะที่อาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ธรรมศาสตร์ ศิลปากร และมหาวิทยาลัยมหิดล อ่านหนังสือพิมพ์ประมาณวันละ ๒ ฉบับ

^๑วินดา รัตติธรรม, "การสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๑๔" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐)

อาจารย์มหาวิทยาลัยจะมีความเชื่อถือต่อ เรื่องและควมสนใจที่อ่านเพียงครั้งเดียว^๑

เสริมชัย พลพัฒนามาฤทธิ์ ได้กล่าวถึงผลการสำรวจอุปนิสัยต่อสื่อมวลชนของชาว กรุงเทพฯ ผู้สำรวจได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ แผนกสื่อสารมวลชน วิทยาลัยกรุงเทพ ๔๐ คน ออกสำรวจ โดยได้ให้อัตราส่วนของอายุ อาชีพ เพศ ใกล้เคียงกับลักษณะสำคัญของ ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพฯ ผลการสำรวจสรุปได้ว่า ความถี่ของการรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์มากที่สุด ข้าราชการและอาจารย์ใช้สื่อทั้งสามประเภทน้อยกว่ากลุ่มอื่น นักศึกษารับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์และวิทยุน้อยกว่าอาชีพอื่น หนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสดทันต่อเหตุการณ์ที่สุด คือ ไทยรัฐ บ้านเมือง และเดลินิวส์ ส่วนหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวน่าเชื่อถือมากที่สุด ได้แก่ สยามรัฐ บ้านเมือง และประชาธิปไตย หนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวน่าเชื่อถือน้อยที่สุด ได้แก่ ควสยาม การเปรียบเทียบสื่อมวลชน ๓ ประเภท เสนอข่าวน่าเชื่อถือได้มากที่สุด คือ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ตามลำดับ ข้าราชการและอาจารย์ให้ความเชื่อถือข่าวจากหนังสือพิมพ์น้อยมาก^๒

ประคอง นาคาณิช ได้ศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษาชายและหญิงส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันนัก นักเรียนอาชีวศึกษา (๒๙.๕๖ %) อ่านหนังสือพิมพ์รายวันเป็นประจำทุกวัน และเชื่อข้อเท็จจริงของข่าวเพียงครั้งเดียวเท่านั้น หนังสือพิมพ์ที่นักเรียนอาชีวศึกษานิยมอ่านมากที่สุด คือ ไทยรัฐ รองลงมา คือ เดลินิวส์ และสนใจอ่านคอลัมน์ต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ คือ วิชาการ ข่าวกีฬา ข่าวการศึกษา

^๑ระมัย อุปรมัย, " การศึกษาความสนใจของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษและภาษาไทยในกรุงเทพฯ " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชา โสวัตศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๑)

^๒เสริมชัย พลพัฒนามาฤทธิ์, " รายงานผลการสำรวจอุปนิสัยต่อสื่อมวลชนของชาว กรุงเทพฯ, " นิตยสาร < (กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔) : ๔๑-๔๒.

ข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวบันเทิง และคอลัมน์กุลสตรี^๑

ปิยะพร ติษฐโสภา ได้ทำการสำรวจการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนพยาบาล เกี่ยวกับลักษณะการอ่าน ความสนใจในหมวดต่าง ๆ ของข่าว ตลอดจนทัศนคติ และความคิดเห็นต่อหนังสือพิมพ์รายวัน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละจากประชากรตัวอย่างจำนวน ๑๕๐ คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนพยาบาลส่วนใหญ่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ สยามรัฐ และไทยรัฐ และอ่านเมื่อมีเวลาว่าง โดยใช้เวลาอ่านครั้งละ ๑๕-๓๐ นาที ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ที่ติดนอน คอลัมน์ข่าวที่นักเรียนพยาบาลสนใจมากที่สุดคือ ข่าวในประเทศ ข่าวการศึกษา และข่าววิชาการ สำหรับอุปสรรคของนักเรียนพยาบาลในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันคือโรงเรียนจัดหาหนังสือพิมพ์รายวันให้อ่านไม่เพียงพอ และไม่มีเวลาว่างพอ นักเรียนพยาบาลส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หนังสือพิมพ์รายวันมีประโยชน์ และต้องการให้ทางห้องสมุดและติดนอนจัดหาหนังสือพิมพ์ทุกฉบับมาไว้^๒

ถาวร ศิลกคุณานันท์ ได้สำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีต่อข้อความในหนังสือพิมพ์รายวัน ปรากฏผลว่า นักเรียนชายชอบอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนสนใจข่าวในประเทศมากที่สุด รองลงมาเป็นข่าวต่างประเทศ และข่าววิชาการทั่วไป นักเรียนสนใจอ่านคอลัมน์การ์ตูนล้อข่าวเป็นประจำ ส่วนคอลัมน์ทำนายโชคชะตนักเรียนส่วนมากไม่สนใจอ่าน และมีความเห็นว่า ควรเพิ่มเติมคอลัมน์ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ และความคิดเห็นของนักการเมืองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ อีก และควรลด

^๑ประคอง นาคาณิช, "การศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครและธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๒)

^๒ปิยะพร ติษฐโสภา, "การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนพยาบาลโรงพยาบาลสงขลา พ.ศ. ๒๕๑๔" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔)

เรื่องเกี่ยวกับอาชญากรรมให้น้อยลง สำหรับหนังสือพิมพ์ที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด คือ ไทยรัฐ^๑

ลินินาถ นิยมวัฒนา ได้สำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีต่อข้อความในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน โดยส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่างประชากรที่สุ่มมาจากนักเรียนชั้น ม.ศ. ๕ ของโรงเรียนสายปัญญา เทพศิรินทร์ และสาธิตจุฬา โรงเรียนละ ๕๐ คน เป็นนักเรียนแผนกศิลปะ ๒๕ คน และแผนกวิทยาศาสตร์ ๒๕ คน สรุปผลการวิจัยได้ว่า ลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์โดยทั่วไป นักเรียนชายชอบอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนสนใจข่าวกิจกรรมผลงานดีเด่นของนักศึกษา และนักเรียนทั้งในและต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ วิจารณ์ข่าวการศึกษา ข่าวที่สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวการให้ทุนนิสิตนักศึกษา ส่วนข่าวทั่วไป นักเรียนสนใจข่าวการเมืองมากที่สุด รองลงมาคือข่าวเกี่ยวกับความเป็นไปของสังคม ข่าวที่สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวอาชญากรรมและข่าวอุบัติเหตุ นักเรียนชายสนใจการตอบปัญหาประจำวันมากกว่านักเรียนหญิงสนใจคอลัมน์กฎหมาย ข่าวคดีทางศาล ข่าวการพยากรณ์อากาศ และคอลัมน์ห้องแพทย์น้อย^๒

จุมภฏวัฒน์ กิตติเวช ได้วิจัยเรื่องความสนใจและทัศนคติที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันของเยาวชนโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนคร โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง ๖๐๖ คน ปรากฏผลการวิจัยว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันน้อยมาก มีเยาวชนที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันทุกวันเพียงร้อยละ ๔๖.๓๗ เยาวชนที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันมีทัศนคติต่อหนังสือพิมพ์รายวันว่า ทำให้เกิดผลที่มากกว่าผลเสีย เพศ วัย ชั้นเรียน โรงเรียน และระดับฐานะเศรษฐกิจ สังคมของครอบครัว มีอิทธิพลต่อความสนใจ และทัศนคติ

^๑ถาวร ศิลกคุณานันท์, "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีต่อข้อความในหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๒)

^๒ลินินาถ นิยมวัฒนา, "การสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีต่อข้อความในหนังสือพิมพ์รายวัน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๐)

ของเยาวชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันเพียงเล็กน้อย^๑

สมเกียรติ โสมภาฯ ได้วิจัยเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สนใจ โดยประมวลคำถามจากเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวัน ๑๒ ฉบับที่จำหน่ายในพระนคร-ธนบุรี และแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนชายหญิง รวมทั้งสิ้น ๑,๔๕๑ คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสนใจอ่านหมวดความรู้ทางวิชาการมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดวิทยาศาสตร์ ข่าวกิจกรรมระหว่างประเทศทั้งทางการเมืองและการทหาร ข่าวกการศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ โดยทั่วไป ความสนใจของนักเรียนหญิงและชายไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากหมวดกีฬา นักเรียนชายสนใจมากกว่านักเรียนหญิง และหมวดกฤตศาสตร์นักเรียนหญิงสนใจมากกว่านักเรียนชาย^๒

มาลัยวัลย์ ภัสสรโยธิน ได้สำรวจความสนใจเนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันของผู้อ่านในหมู่บ้าน จังหวัดพะเยา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสนใจเนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวัน ลักษณะการอ่านซึ่งเป็นส่วนประกอบของความสนใจของผู้อ่าน ตลอดจนคอสมันที่ผู้อ่านให้ความสนใจเป็นพิเศษและอ่านเป็นประจำในหมู่บ้าน จังหวัดพะเยา หลังจากสำรวจรายชื่อหนังสือพิมพ์รายวันที่คณะกรรมการและชาวบ้านเลือกซื้อ นำมาวิเคราะห์จำแนก ก็ส่งแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการ ๕๐๐ คน ชาวบ้าน ๕๐๐ คน ในที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๑๐๐ หมู่บ้าน รวม ๑,๐๐๐ คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้อ่านให้ความสนใจข่าวในพระราชสำนักมากที่สุด รองลงมา คือ ข่าวการเมืองในประเทศ ข่าวการเกษตรกรรมในประเทศ ข่าวการศึกษา ข่าวเศรษฐกิจในประเทศ และข่าวเกี่ยวกับดินฟ้าอากาศ ตามลำดับ ข่าวอาชญากรรม ความสนใจระดับปานกลาง ข่าวไสยศาสตร์ อภินิหาร การ์ตูน

^๑ จุฑาวัฒน์ กิตติเวช, "การศึกษาความสนใจและทัศนคติที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันของเยาวชนโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตแผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๔)

^๒ สมเกียรติ โสมภาฯ, "เนื้อเรื่องในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สนใจ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๗)

ข่าวสั้น สนใจน้อย คอลัมน์ที่สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวเกี่ยวกับภูมิภาค สถานที่ที่ผู้อ่านใช้หนังสือพิมพ์มากที่สุด คือ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่อ่านบ่อย ๆ แต่ไม่ทุกวัน ในเวลาที่ไม่ว่าง โดยใช้เวลาอ่านเฉลี่ยวันละประมาณ ๒๑-๓๐ นาที เมื่ออ่านพบข่าวที่สนใจเป็นพิเศษ จะกลับมาอ่านซ้ำอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง หนังสือพิมพ์ฉบับเป็นแหล่งข่าวที่ผู้อ่านได้รับโดยละเอียดมากที่สุด หนังสือพิมพ์ฉบับที่นิยมอ่านมากที่สุด ได้แก่ ไทยรัฐ นอกจากนี้ได้มีผู้เขียนจดหมายถามปัญหาเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่ถามเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ รองลงมาปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย^๑

ศิริมา ทองแสต ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ประจำ นักศึกษาภาคปกติทั้งชายและหญิงที่อยู่ในคณะที่มีการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยส่งแบบสอบถามสู่ประชากรตัวอย่างจำนวน ๖๕๒ คน ปรากฏผลการวิจัยว่า อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน โดยอ่านที่บ้าน และช่วงเวลาที่อ่านไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่อาจารย์ส่วนใหญ่อ่านเป็นประจำ ได้แก่ สยามรัฐ และประชาชาติไทย ส่วนนักศึกษานิยมอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษไม่ได้อ่านฉบับใดเป็นประจำ อาจารย์ส่วนใหญ่อ่าน Bangkok Post ทั้งอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่สนใจข่าวการเมือง บทความและบทวิจารณ์มากที่สุด ส่วนเนื้อหาประเภทบันเทิงและการโฆษณา อาจารย์และนักศึกษาให้ความสนใจน้อยมาก ส่วนในด้านความคิดเห็นต่อเนื้อหาประเภทต่าง ๆ อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและ

---

^๑ มาลัยวัลย์ ภัสสรโยธิน, "ความสนใจเนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันของผู้อ่านในหมู่บ้านจังหวัดพะเยา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒)

การดำเนินชีวิตประจำวัน^๑

โสภภาพรรณ นามวงศ์ ได้ทำวิจัย เรื่องการใช้หนังสือพิมพ์รายวัน เป็นอุปกรณ์การสอนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพระนครและธนบุรี โดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังครูสังคมศึกษาที่สอนชั้น ม.ศ.๔ และ ม.ศ.๕ ในโรงเรียนในจังหวัดพระนครและธนบุรี รวม ๕๔ โรงเรียน เป็นโรงเรียนราษฎร์ ๒๗ โรงเรียน โรงเรียนรัฐบาล ๒๗ โรงเรียน รวมจำนวนครูทั้งหมด ๑๔๐ คน สรุปผลการวิจัยได้ว่าหนังสือพิมพ์รายวันที่ครูสังคมศึกษาสนใจอ่านมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ เพราะมีบทวิจารณ์ดี เรื่องราวที่ครูสังคมศึกษาสนใจและอ่านประจำได้แก่ ข่าวการเมืองในประเทศและต่างประเทศ ข่าวการศึกษา ครูส่วนใหญ่ซื้อหนังสือพิมพ์รายวันอ่านเองเป็นประจำประมาณวันละหนึ่งฉบับ หรือมากกว่านั้น และอ่านทุกวัน วันละประมาณ ๒-๓ ฉบับ มักอ่านในเวลาว่างเมื่อกลับบ้านแล้ว ใช้เวลาอ่านครั้งละ ๑๕-๓๐ นาทีขึ้นไป ครูสังคมศึกษาเห็นว่าหนังสือพิมพ์รายวันมีข่าวอาชญากรรมมากเกินไป และข่าวอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ทางการศึกษามีน้อย

อย่างไรก็ตาม ครูยังเห็นว่าหนังสือพิมพ์รายวันให้ความรู้ทางด้านสังคมศึกษาเป็นอันมาก และนำมาใช้ประกอบการสอนได้ ครูส่วนมากจึงใช้หนังสือพิมพ์รายวัน เป็นอุปกรณ์การสอนในบางครั้ง และมีผลทำให้นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ครูยังได้แนะนำให้นักเรียนอ่านพร้อมทั้งบอกริธีอ่าน ชี้แจงให้เห็นคุณและโทษด้วย หากมีการปรับปรุงหนังสือพิมพ์รายวันเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเยาวชน แล้วครูเห็นว่าควรปรับปรุงในด้านการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องให้มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของเยาวชน และลดภาพหรือข่าวต่าง ๆ อันจะมีผลร้ายต่อพฤติกรรมหรือทัศนคติของเยาวชน^๒

^๑ดิเรก หองเศวต, "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗)

^๒โสภภาพรรณ นามวงศ์, "การใช้หนังสือพิมพ์รายวัน เป็นอุปกรณ์การสอนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพระนครและธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓)

๒. บทบาทของหนังสือพิมพ์รายวัน

กาญจนา เมธีกุล ได้วิจัยประสิทธิผลของหนังสือพิมพ์รายวันที่มีต่อนักเรียนในโรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีรวบรวมข้อมูลเป็น ๓ ชั้น คือ ใช้แบบสังเกตโดยตรง การสัมภาษณ์ และออกแบบสอบถามแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๔๒ คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์มีประสิทธิผลทางการศึกษาในการเรียนวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และสุขภาพอนามัย หนังสือพิมพ์มีประสิทธิผลด้านการเปลี่ยนแปลงทางด้านอาชญากรรม การเลือกอาชีพ และการเดินขบวน นอกจากนี้หนังสือพิมพ์รายวันยังเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นต่อนักเรียนทั้งด้านดีและด้านเสียด้วย

ไมตรี เจริญศิลป์ ได้วิจัยเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันในการศึกษานอกระบบของเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ และศึกษาความสนใจ ข้อคิดเห็น ตลอดจนความต้องการของเยาวชนในกรุงเทพฯ ที่มีต่อเรื่องและเนื้อหาทางการศึกษานอกระบบในหนังสือพิมพ์รายวัน ๖ ฉบับ ในกรุงเทพฯ เยาวชนอายุตั้งแต่ ๑๐-๑๔ ปี ๔๑๒ คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ให้การศึกษานอกระบบกับเยาวชนในรูปสารคดีวิชาการน้อย เติมนิวส์ให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาด้านสารคดีวิชาการในการศึกษานอกระบบแก่เยาวชนมากที่สุด หนังสือพิมพ์สยามรัฐให้การศึกษานอกระบบแก่เยาวชนในรูปของข่าว บทความ บทความทางเศรษฐกิจการค้ำมากที่สุด การศึกษานอกระบบกับเยาวชนในรูปของข่าว บทความ บทความทางเศรษฐกิจการค้ำมากที่สุด เยาวชนมีความสนใจเนื้อหาการศึกษานอกระบบในรูปของสารคดีวิชาการในหนังสือพิมพ์รายวันมาก และสนใจข่าวการศึกษา มาก ส่วนการศึกษานอกระบบในรูปของข่าว บทความ บทความ

กัญจนา เมธีกุล, "การศึกษาประสิทธิผลของหนังสือพิมพ์รายวันที่มีต่อนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม" (สารนิพนธ์ประกอบการศึกษาตามระเบียบชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง บัณฑิตอาสาสมัคร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๕)

ด้านต่าง ๆ สนใจปานกลาง เขาพบว่า การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันมีส่วนช่วยในการศึกษา นอกกระบบมาก คือช่วยให้เกิดความรู้ขึ้นเป็นประโยชน์ และช่วยการศึกษาในโรงเรียนเป็นอันมาก โดยเฉพาะวิชาความรู้ทั่วไป นอกจากนี้เขายังต้องการให้หนังสือพิมพ์รายวันได้ปรับปรุงการเสนอข่าวให้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น ส่วนเนื้อหาทางการศึกษานอกกระบบในรูปของสารคดีวิชาการนั้น เขายังต้องการให้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะสารคดีวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ สุขภาพ อนามัย การศึกษา ศาสนา ศิลธรรมจรรยา ความรู้ด้านอาชีพการเกษตร และความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ^๑

จากผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น พอสรุปให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้คือ พบว่าในบรรดาสังพิมพ์ทั้งหลาย หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่มีผู้นิยมอ่านมากที่สุด^๒

พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ (Pattern) มีความแตกต่างกันไปตามเพศอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางการสมรส คนที่ทำงานบางเวลา และคนที่ทำงานเต็มเวลา และอาชีพ^๓

ผู้ที่จะบอกรับหนังสือได้นั้น มีความเกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว วัยของผู้บอกรับ ระดับความรู้และผู้ที่ เป็นสมาชิกขององค์การสังคมหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม กล่าวคือกลุ่มคนที่มีรายได้สูงจะบอกรับหนังสือพิมพ์มากกว่าผู้ที่อยู่ใน

^๑ไมตรี เจริญศิลป์ "บทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันในการศึกษานอกกระบบของเยาวชน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔)

^๒Perry, "Listening and Viewing ..."; Wet, "Leisure Reading ..."; Kibat, "Reading Habits ..."; ประสิทธิ์ กาพย์กลอน, "การศึกษาเรื่องนิสัยการอ่าน ....", ประทีป พกษากิจ, "การศึกษาคความสนใจ...".

^๓Morgan. "Patterns of Newspaper ..."; Guillemo, "A Readership of TALIBA...".

รายอื่น กลุ่มครอบครัวที่มีความรู้ชั้นสูงระดับโรงเรียนขึ้นไป บอกรับหนังสือพิมพ์มากกว่ากลุ่มครอบครัวที่มีความรู้ต่ำกว่า กลุ่มผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม บอกรับหนังสือพิมพ์มากกว่ากลุ่มครอบครัวที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมใดเลย^๑

ส่วนความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ อาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยอ่านหนังสือพิมพ์รายวันเฉลี่ยวันละ ๒ ฉบับต่อคน อาจารย์ชายอ่านมากกว่าอาจารย์หญิง^๒ ครูที่สอนวิชาสังคมศึกษาซื้อหนังสือพิมพ์รายวัน วันละ ๑ ฉบับ หรือมากกว่า ครูสอนวิชาสังคมศึกษาอ่านหนังสือพิมพ์รายวันเฉลี่ยวันละ ๒-๓ ฉบับ และใช้เวลาอ่านวันละ ๑๕-๓๐ นาที^๓ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยใช้เวลาอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน วันละ ๑๕ นาที นิสิตชายอ่านข่าวที่เป็นสาระมากกว่านิสิตหญิง^๔ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยร้อยละ ๖๘.๘๐ อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน ร้อยละ ๔๕.๕๐ อ่านหนังสือพิมพ์ในช่วงเวลาที่ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับโอกาสและเวลาว่าง ร้อยละ ๘๗.๘๐ อ่านที่บ้านพักหรือหอพัก ร้อยละ ๔๐.๒๐ อ่านหนังสือพิมพ์วันละ ๑ ฉบับ ใช้เวลาอ่านไม่เกิน ๓๐ นาที ร้อยละ ๕๒.๘๐ มีความรู้สึกราบรื่นว่าขาดอะไรไปอย่างหนึ่งเมื่อไม่ได้อ่านหนังสือพิมพ์^๕ นักเรียนวิทยาลัยครูเทพนครอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวันในเวลาตอนเย็น โดยใช้เวลาอ่านประมาณ ๑๕ นาที อ่านเฉพาะพาดหัวข่าว รายละเอียดบางเรื่องหลังจากการอ่านไม่เคยจดบันทึกย่อ สนใจอ่านข่าวเกี่ยวกับการศึกษามากที่สุด เพศและผลการเรียนมีผลต่อความสนใจในการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์^๖ นักเรียนพยาบาล โรงพยาบาลสงขลา ใช้เวลาอ่านหนังสือพิมพ์วันละ ๑๕-๒๐ นาที

^๑Galen, "Differences Between Daily Newspaper...."; Morgan, "Patterns of Newspaper...."; Guillemo, "A Readership of TALIBA....".

^๒ระมัย อุปรมัย, "การศึกษาความสนใจของอาจารย์...."

^๓โสภภาพรณ นามวงศ์, "การใช้หนังสือพิมพ์รายวัน...."

^๔นพพร ปรีบุณณะ, "การศึกษาความสนใจของนิสิต...."

^๕นรินทร์ บุญชู, "การศึกษาความสนใจ...."

^๖ประทีป พฤชาภิจ, "การศึกษาความสนใจ...."

เป็นส่วนใหญ่ที่ติดนอน^๑ นักศึกษาสถานเคมีปฏิบัติส่วนมากอ่านหนังสือพิมพ์เกือบทุกวัน ประมาณวันละ ๑ ฉบับ เลือกอ่านเฉพาะสิ่งที่น่าสนใจ^๒ นักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครอ่านหนังสือพิมพ์รายวันบ่อย แต่ไม่ทุกวัน^๓ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจอ่านหนังสือพิมพ์รายวันมากกว่านักเรียนหญิง และสนใจข่าวในประเทศและต่างประเทศมาก^๔ เยาวชนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลส่วนมากอ่านหนังสือพิมพ์รายวันทุกวัน ไม่มีใครไม่อ่านเลย^๕ ต่างกับสมัยก่อน^๖ แสดงว่าปัจจุบันนี้เยาวชน นิสิตนักศึกษามีความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น รักการอ่านและเห็นคุณค่าของการอ่านหนังสือพิมพ์มากขึ้น ดังนั้น อัตราความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์จึงสูงขึ้น^๗ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยฉบับที่ผู้อ่านนิยมอ่านมากที่สุด คือ ไทยรัฐ สยามรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ผู้อ่านเชื่อถือ^๘

^๑ปิยะพร ดิษฐโสภา, "การอ่านหนังสือพิมพ์..."

^๒วันดา รัตติธรรม, "การสำรวจความคิดเห็น..."

^๓ประคอง นาคพาณิชย์, "การศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์..."

^๔ถาวร ตีลกคุณานันท์, "การสำรวจความคิดเห็น..." ; สนิษานาถ นิยมวัฒนา, "การสำรวจความสนใจ..."

^๕นพพงษ์ คารารัตน์, "บทบาทของหนังสือพิมพ์..."

^๖จตุรวัฒน์ กิตติเวช, "การศึกษาความสนใจ..."

^๗Perry, Listening and Viewing...; Schramm, Mass Communication: Witty, "Reading in Modern Education".

^๘สุรทอง ศรีสะอาด, "ความต้องการ..." ; มาลัยวัลย์ ภัสสรโยธิน, "ความสนใจเนื้อหา..." ; วันดา รัตติธรรม, "การสำรวจความคิดเห็น..." ; นรินทร์ บุญชู, "การศึกษาความสนใจ..." ; นพพงษ์ คารารัตน์, "บทบาทของหนังสือพิมพ์..." ; เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์, "รายงานผลการสำรวจ..." ; ศิรณา ทองเสวต, "ความคิดเห็นของอาจารย์..." ; ประทีป พุกษากิจ, "การศึกษาความสนใจ..." ; ปิยะพร ดิษฐโสภา, "การอ่านหนังสือพิมพ์..." ; ประคอง นาคพาณิชย์, "การศึกษาการอ่าน..." ; ถาวร ตีลกคุณานันท์, "การสำรวจความเห็น..." ; นพพร ปรีชญณะ, "การศึกษาความสนใจ..."

^๙เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์, "รายงานผลการสำรวจ..." ; ศิรณา ทองเสวต, "ความคิดเห็นของอาจารย์..." ; โสภภาพรรณ นามวงศ์, "การใช้หนังสือพิมพ์รายวัน..."

หนังสือพิมพ์ให้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในด้านการเรียนการสอน เพราะสามารถใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ครบทุกวิชา ดังนั้นผู้สอนจึงควรแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักวิธีวิเคราะห์และควรให้คำแนะนำให้นักเรียนอ่านเป็นประจำ นอกจากนั้นการอ่านหนังสือพิมพ์ยังช่วยเพิ่มทักษะในการอ่านได้เป็นอย่างดี ทั้งเป็นการเสริมความรู้วิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา แพทย์ และอนามัย ให้กว้างขวางได้อีกด้วย^๑ ส่วนคุณค่าต่อการศึกษานอกระบบ หนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับ ให้คุณค่าแตกต่างกันดังนี้^๒ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความรู้ด้านการแพทย์และอนามัยแก่เยาวชนมากกว่าด้านอื่น ๆ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้ความรู้ทางด้านการเมือง หนังสือพิมพ์สยามศรีและประชาธิปไตย ให้ความรู้ทางด้านเศรษฐกิจ ในด้านความเชื่อถือในเนื้อหาของข่าว นิสิตนักศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย นักศึกษาริชาสังคมศาสตร์ นักเรียนโรงเรียนพยาบาลสงขลา นักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนมัธยมโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร ให้ความเชื่อถือในข่าวเพียงร้อยละ ๔๐ มีความเห็นว่า ข่าวการเมืองให้ประโยชน์มากที่สุด ในด้านความรู้รอบตัว รู้ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น บทความและบทวิจารณ์ให้ประโยชน์มากในด้านความคิดริเริ่ม สารคดีช่วยเสริมความรู้ให้กว้างขวาง หนังสือพิมพ์ให้ประโยชน์มากในด้านการปรับปรุงเสริมสร้างความรู้ ความคิดของประชาชน ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ความรู้ทางแพทย์ มีผลต่อสุขภาพจิตและอนามัย การโฆษณาทำให้รู้จักสินค้า และช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้สินค้าของประชาชนดีขึ้น หากโฆษณาเกินความจริงก็ย่อมไม่ได้คุณค่า แต่เป็นการทำลายมากกว่า^๓

^๑Campin "A Survey of Current..." ; โสภภาพรณ นามวงศ์, "การใช้หนังสือพิมพ์รายวัน..." ; ศีรณา ทองเสวต, "ความคิดเห็นของอาจารย์..."

^๒ไมตรี เจริญศิลป์, "บทบาทของหนังสือพิมพ์..."

^๓Camp, "A Survey of Current..." ; นรินทร์ บุญชู, "การศึกษาความสนใจ..." ; นพพงษ์ คารารัตน์, "บทบาทของหนังสือพิมพ์..." ; วันดา รัตติธรรม, "การสำรวจความคิดเห็น..." ; ศีรณา ทองเสวต, "ความคิดเห็นของอาจารย์..." ; ประทีป พงกษากิจ, "การศึกษาและความสนใจ..." ; กาญจนา เมธิกุล, "การศึกษาประสิทธิผล..." ; สมทรง แสงแก้ว, "การสำรวจความสนใจ..." ; ปิยะพร ศิษฐโสภากา, "การอ่านหนังสือพิมพ์..." ; โสภภาพรณ นามวงศ์, "การใช้หนังสือพิมพ์รายวัน..." ; ถาวร ดิลกคุณานันท์, "การสำรวจความเห็น..." ; ระมัย อุปรมัย, "การศึกษาความสนใจของอาจารย์..." ; นพพร ปริณมณะ, "การศึกษาความสนใจ..." ; จุณณวัฒน์ กิตติเวช, "การศึกษาความสนใจ..." ; สมเกียรติ โสภากา, "เนื้อเรื่องในหนังสือพิมพ์รายวัน..."